

PWYLLGOR SAFONAU

Cofnodion y Cyfarfod o Bell a gynhaliwyd ar 2 Chwefror, 2024

Mae'r Agenda ar gael [yma](#).

Mae recordiad y cyfarfod ar gael [yma](#).

Yn Bresennol: R. Hendicott (Cadeirydd); L. Tinsley (Is-Gadeirydd); R. Alexander, G. Watkins (Aelodau Annibynnol); Cynghorydd P. Summers (Cynrychiolydd Cynghorau Tref a Chymuned); Cynghorwyr R.M. Birch, J.E. Charles a C.P. Franks.

749 CYHOEDDIAD –

Cyn i fusnes y Pwyllgor ddechrau, darllenodd y Prif Swyddog Gwasanaethau Democrataidd a Chraffu y datganiad a ganlyn: “A gaf i atgoffa pawb oedd yn bresennol y bydd y cyfarfod yn cael ei ffrydio'n fyw yn ogystal â'i recordio ar y rhyngwyd a bod y recordiad hwn yn cael ei archifo i'w weld yn y dyfodol”.

750 YMDDIHEURIAD AM ABSENOLDEB –

Derbyniwyd hwn gan y Mrs. P. Hallett (Aelodau Annibynnol).

751 COFNODION –

PENDERFYNWYD – CYMERADWYO cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 23 Tachwedd, 2023 fel cofnod cywir.

752 DATGANIADAU BUDDIANT –

Ni dderbyniwyd unrhyw ddatganiadau buddiant.

753 CEISIADAU AM OLLYNGIAD (SW/PGCD) –

Wrth gyflwyno'r adroddiad cyfeiriodd y Swyddog Monitro / Pennaeth y Gwasanaethau Cyfreithiol a Democrataidd at ddau gais a dderbyniwyd. Roedd y ddau ymgeisydd yn gofyn am siarad, pleidleisio ac aros mewn cyfarfodydd pan drafodwyd materion yn ymwneud â Chanolfannau Cymunedol yng nghyfarfodydd Cyngor Bro Morgannwg. Roedd cais y Cynghorydd Goodjohn hefyd yn cynnwys pan drafodwyd materion yn ymwneud â Chanolfannau Cymunedol yng nghyfarfodydd Cyngor Tref y Barri. Gofynnodd y Cynghorydd Franks a ddylid ystyried yr agwedd honno hefyd mewn perthynas â chais y Cynghorydd Hennessy gan ei fod hefyd yn Aelod o Gyngor Tref y Barri. Roedd y Swyddog Monitro o'r farn ei fod yn gais rhesymol ac wedi hynny,

PENDERFYNWYD – Caniatáu'r goddefebau a nodir yn yr atodlen isod hyd at ddyddiad yr Etholiadau Llywodraeth Leol nesaf:

Aelod sy'n Gofyn am Ollyngiad	Paragraff(au) Rheoliadau'r Pwyllgor Safonau (Caniatáu Gollyngiadau) (Cymru) 2001 - y Caniateir Gollyngiadau oddi tanynt ac y gwnaed cais amdanynt oddi tanynt	Penderfyniad
Cynghorydd W.A. Hennessy	(d) a (f)	Siarad, pleidleisio ac aros mewn cyfarfodydd pan fo materion yn ymwneud â chanolfannau cymunedol i'w trafod, a siarad dim ond pan fydd materion ariannol yn ymwneud â Chanolfan Gymunedol Celtic Way, Y Rhws, yn cael eu trafod yng nghyfarfodydd Cyngor Bro Morgannwg a Chyngor Tref y Barri.
Cynghorydd E.J. Goodjohn	(d) a (f)	Siarad, pleidleisio ac aros mewn cyfarfodydd pan fydd materion yn ymwneud â chanolfannau cymunedol i'w trafod, a siarad dim ond pan fydd materion ariannol yn ymwneud â Chanolfan Gymunedol Buttrills, y Barri, yn cael eu trafod yng nghyfarfodydd Cyngor Bro Morgannwg a Chyngor Tref y Barri.

Rheswm dros y penderfyniadau

Gyda golwg ar y ceisiadau a'r trafodaethau yn y cyfarfod.

754 SYLWADAU GAN AELODAU ANNIBYNNOL O GYFARFODYDD CYNGHORAU TREF A CHYMUNED (SW/PGCD) –

Nododd yr adroddiad mai un o rolau'r Pwyllgor Safonau oedd hyrwyddo a chynnal safonau ymddygiad uchel gan Gynghorwyr, Aelodau Cyfetholedig a chynrychiolwyr Eglwys a Rhiant-Llywodraethwyr y Cyngor. I'r perwyl hwn, cytunodd y Pwyllgor y

dylid cynnal ymweliadau arsylwi â Chynghorau Tref a Chymuned gan Aelodau Annibynnol gydag arsylwadau o'r fath yn cael eu hadrodd yn ôl i'r Pwyllgor Safonau.

Dyweddodd y Prif Swyddog Gwasanaethau Democraidd a Chraffu fod Mrs Hallett wedi arsylwi cyfarfod Cyngor Cymuned Sain Dunwyd a gynhaliwyd ar 6 Rhagfyr 2023 ers y cyfarfod diwethaf a chan nad oedd yn gallu bod yn bresennol yn y cyfarfod Safonau, anfonwyd yr arsylwadau at y Prif Swyddog i'w cyflwyno i'r Pwyllgor. Roedd Mrs. Hallett wedi cadarnhau y cydymffurfiwyd â'r meini prawf a nodwyd yn y rhestr wirio ar gyfer arsylwadau a ddefnyddiwyd gan yr Aelodau i ymgymryd â'r arsylwadau, gan gynnwys meysydd a oedd yn peri pryder a godwyd o ganlyniad i ymweliad blaenorol. Cyfeiriwyd at faterion o'r fath fel lleoliad y camerâu a oedd yn recordio'r cyfarfod a oedd bellach wedi'u hail-leoli fel y gellid gweld yr holl Aelodau'n glir. Yng nghyfathrebiad Mrs. Hallett roedd wedi gwneud sylw pellach bod trafodaethau yng nghyfarfod y Cyngor Cymuned â ffocws ac yn berthnasol gyda chanlyniadau'n cael eu crynhoi'n glir gan y Cadeirydd a, lle bo'n briodol, yn destun pleidlais. Roedd y Cadeirydd hefyd wedi gofyn am unrhyw ddatganiadau buddiannau gyda'r Aelodau yn cadarnhau nad oedd ganddynt unrhyw ddatganiadau i'w gwneud. Wrth gyfeirio at ymweliad blaenorol, dywedodd Mrs. Hallett fod rhywfaint o ddryswch wedi bod ynghylch yr hyn a oedd yn fuddiannau personol, ond roedd bellach wedi deall bod hyfforddiant pellach wedi'i roi ar hyn. I gloi, roedd Mrs Hallett yn dymuno i'r Pwyllgor Safonau gael gwybod nad oedd unrhyw faterion safonol Cod Ymddygiad yr oedd angen eu hystyried mewn perthynas ag ymddygiad yng nghyfarfod y cyngor cymuned. Cadarnhaodd y Prif Swyddog ei bod, yn dilyn yr arsylwad cyntaf a wnaed gan Mrs Hallett, wedi cyfarfod a thrafod y pryderon gyda Chadeirydd a Chlerc Sain Dunwyd a oedd wedi dweud y byddent yn trefnu hyfforddiant pellach i'w haelodau.

I gloi, sicrhaodd y Prif Swyddog y Pwyllgor fod arfer da yn dilyn ymweliadau arsylwi yn cael ei rannu a'i drafod gan y Swyddog Monitro yn ei chyfarfodydd chwe mis gyda Chlercod a oedd hefyd yn rhoi cyfle i godi unrhyw faterion a oedd yn peri pryder generig ac i gynnig cyngor ac arweiniad.

Yn dilyn cyflwyniad yr ymweliad, roedd yn dilyn hynny

PENDERFYNWYD –

(1) Nodi'r adroddiad a'r adborth a dderbyniwyd mewn perthynas â'r ymweliad arsylwi a gynhaliwyd gan Aelod Annibynnol o'r Pwyllgor Safonau i gyfarfod o'r Cynghorau Tref a Chymuned.

(2) Y derbynnir lle mae materion yn dilyn ymweliadau arsylwi cyfarfodydd Cynghorau Tref a Chymuned yn cael eu hamlygu gan Aelodau Annibynnol fel materion sydd angen sylw pellach neu ymweliadau pellach a / neu geisiadau gan y Swyddog Monitro / Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol a Democraidd am ymweliadau i'w gwneud y rhain i'w trefnu yn ôl yr angen.

Rhesymau dros benderfyniadau

(1) O ystyried y sylwadau a wnaed a rôl y Pwyllgor Safonau.

(2) Cadw briff gwylio o ran rôl y Pwyllgor Safonau a'r Swyddog Monitro.

755 ADRODDIAD TROSOLWG YN DILYN SYLWADAU GAN AELODAU ANNIBYNNOL O GYFARFODYDD PWYLLGORAU CYNGHORAU TREF A CHYMUNED (SW/PGCD) –

Roedd y Pwyllgor Safonau wedi gofyn am gyflwyno adroddiad trosolwg o arsylwadau a wnaed hyd yma i'r Pwyllgor, gan nodi bod y pum Aelod Annibynnol wedi ymgymryd ag arsylwadau a oedd wedi arwain at o leiaf un, os nad dau, ymweliad â phob un o'r 26 Cyngor Tref a Chymuned (CTC) rhwng mis Tachwedd 2022 a mis Rhagfyr 2023.

Yn dilyn unrhyw ymweliadau arsylwi, cafodd sylwadau a/neu unrhyw bryderon gan yr Aelodau Annibynnol eu bwydo'n ôl i Glercod a/neu Gadeirydd y CTC gan y Swyddog Monitro a/neu'r Prif Swyddog Gwasanaethau Democraataidd a Chraffu. Roedd hefyd angen i Aelodau Annibynnol adrodd eu harsylwadau yng nghyfarfod nesaf y Pwyllgor Safonau a oedd ar gael yn dilyn eu hymweliadau.

Ym mharagraff 2.9 yr adroddiad nodwyd bod cyflwyno'r rhaglen arsylwadau gan Aelodau Annibynnol wedi cael eu derbyn yn gadarnhaol gan y Clercod a gwnaed sylwadau ar hyn naill ai yn y cyfarfodydd a gynhaliwyd rhwng y Swyddog Monitro a'r Clercod neu'n uniongyrchol i'r Swyddog Monitro a/neu'r Prif Swyddog Gwasanaethau Democraataidd a Chraffu. Roedd sylwadau o'r fath a dderbyniwyd wedi cynnwys bod yr arsylwadau'n fuddiol ac o gymorth gan gyfeirio'n benodol at rannu arfer da a chyngor a roddwyd mewn perthynas â materion yn ymwneud â llywodraethu da. Roedd yr adroddiad trosolwg blaenorol ym mis Mawrth 2022 wedi manylu ar rai enghreifftiau o faterion a oedd yn peri pryder a godwyd a nodwyd ym mharagraff 2.10 yr adroddiad. Yn ystod y drafodaeth, dywedodd y Cyngorydd Summers, gan gydnabod ei bod yn ymddangos bod mwyafrif y CTC yr ymwelwyd â nhw yn cynnal eu cyfarfodydd yn briodol, gyda chyfarfodydd strwythuredig a phwrpasol yn cael eu cynnal, y byddai'n ddefnyddiol nodi'r gwahaniaethau rhwng yr adroddiad ym mis Mawrth 2022 a'r adroddiad cyfredol o ran enghreifftiau o faterion a godwyd. Dywedodd y Swyddog Monitro wrth gyfeirio at baragraff 2.14 yr adroddiad, mai dim ond ychydig o faterion a godwyd yn ymwneud â dehongliadau o ddatganiadau buddiannau ac eglurder o ran argymhellion a phenderfyniadau a oedd yn cael eu gwneud, a oedd dim ond wedi'u priodoli i un neu ddau o Gynghorau. Fodd bynnag, roedd y Pwyllgor o'r farn y byddai'n ddefnyddiol adlewyrchu materion o'r fath a nodwyd yn yr adroddiad gan ystyried y cynnydd a wnaed hyd yma yn dilyn ymweliadau arsylwi.

Daeth y Pwyllgor i ben drwy ddweud ei fod yn croesawu'r adroddiad gyda'r Cadeirydd yn nodi, yn ei farn ef, y gallai weld bod yr ymweliadau arsylwi wedi bod yn bwrpasol ac yn ddefnyddiol a'u bod wedi codi safonau gan fod llai o faterion wedi'u codi nag a adroddwyd yn flaenorol yn adroddiad mis Mawrth 2022. Roedd yn hyderus bod y system a oedd ar waith yn gweithio'n dda ac yn ymwybodol bod y Pwyllgor Safonau wedi cytuno yn flaenorol, pan nad oedd gan CTC unrhyw faterion neu bryderon go iawn, y byddent yn cael ymweliad bob dwy flynedd, ac yn achos unrhyw faterion yr oedd angen mynd i'r afael â nhw neu lle roedd y Swyddog Monitro wedi dweud y byddai'n ddoeth cynnal ymweliad pellach, byddai'r Aelodau'n cynnal yr ymweliadau hyn yn ôl yr angen.

Gyda golwg ar y trafodaethau yn y cyfarfod, yr oedd wedi hynny

PENDERFYNWYD –

(1) Y dylid nodi'r adroddiad a'r adborth a dderbyniwyd mewn perthynas ag ymweliadau arsylwi a gynhaliwyd gan Aelodau Annibynnol gyda diwygiad i baragraff 2.14 o'r adroddiad i gynnwys cyd-destun pellach yn ymwneud â'r ddau fater a nodwyd yn yr adroddiad presennol a oedd yn llai na'r rhai a amlygwyd. yn adroddiad mis Mawrth 2022 ac fel y crybwyllwyd ym mharagraff 2.10 yr adroddiad.

(2) O ystyried argymhelliad blaenorol y Pwyllgor y dylid cynnal ymweliadau arsylwi bob dwy flynedd ar gyfer cyfarfodydd Cynghorau Tref a Chymuned lle na chodwyd unrhyw ystyriaethau perthnasol, a bod amserlen o ymweliadau arsylwi gan Aelodau Annibynnol yn cael ei threfnu i gychwyn. o Ebrill 2025.

(3) Y derbynnir yn ystod y cyfnod h.y. Ionawr 2024 – Ebrill 2025 y gallai'r Swyddog Monitro gynghori y dylid arsylwi cyfarfodydd ychwanegol o Gynghorau Tref a Chymuned fel y bo'n briodol.

Rhesymau dros benderfyniadau

(1) Ystyried cynnwys yr adroddiad a'r trafodaethau yn y cyfarfod.

(2&3) O ystyried y sylwadau a wnaed, penderfyniadau blaenorol a rôl y Pwyllgor Safonau.

756 DIWEDDARIAD AR FFORWM CADEIRYDDION PWYLLGORAU SAFONAU CENEDLAETHOL (SW/PGCD) –

Cafodd copi o'r agenda ar gyfer y cyfarfod ar 29 Ionawr 2024 a nodiadau'r cyfarfod a gynhaliwyd ar 30 Mehefin 2023 eu hatodi yn Atodiadau 1 a 2 yr adroddiad. Rhoddodd yr adroddiad ddiweddariad i'r Pwyllgor ar y cynnydd o ran sefydlu Fforwm Cadeiryddion Pwyllgorau Safonau Cenedlaethol gyda'r Cadeirydd yn cadarnhau ei fod wedi mynd i gyfarfod ar 29 Ionawr 2024 a bod Mr Alexander hefyd wedi bod yn bresennol. Tra'n cydnabod bod y Fforwm yn ei fabandod, roedd wedi bod yn gyfarfod da iawn. Derbyniwyd diweddariad gan Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru a oedd wedi dweud bod y swyddfa'n delio â llwyth gwaith sylweddol gyda chynnydd o 18% yn nifer yr achosion a adroddwyd i Swyddfa'r Ombwdsmon yn ystod y flwyddyn a nodwyd nad oedd gwaith yr Ombwdsmon wedi'i gyfyngu i Awdurdodau Lleol yn unig. Roedd trafodaethau yn y Fforwm hefyd yn ymwneud ag anghysondeb yn y ffordd yr oedd Awdurdodau Lleol yng Nghymru yn rhoi offer a chefnogaeth i Aelodau Annibynnol a nodwyd bod rhai Awdurdodau Lleol yn rhoi gliniaduron i'w Haelodau Annibynnol ac nid oedd rhai eraill yn gwneud hynny. Talodd rhai Awdurdodau Lleol hefyd i Aelodau Annibynnol ymweld â Chynghorau Tref a Chymuned (CTC) ac nid oedd Awdurdodau Lleol eraill yn gwneud hynny. Byddai ystyried lwfansau Aelodau ymhellach yn eitem agenda i'w hystyried yn y dyfodol gan fod Cadeirydd Panel Annibynnol Cymru ar Gydnabyddiaeth Ariannol wedi cael cais i fynd i gyfarfod Grŵp Swyddogion Monitro Cymru Gyfan yn y dyfodol.

Wrth gyfeirio at achosion dan y Weithdrefn Datrys Anghydfodau Lleol (GDALI), rhoddwyd gwybod i'r Fforwm fod Aelod o un Cyngor wedi apelio at yr Ombwdsmon, fodd bynnag, o ran Gweithdrefn Cyngor Bro Morgannwg, cadarnhaodd y Swyddog Monitro fod y Weithdrefn wedi dweud nad oedd hawl apelio.

Dywedodd Mr. Alexander, a oedd hefyd yn bresennol yn y Fforwm, fod y Cadeirydd wedi rhoi trosolwg manwl a chywir iawn o'r trafodaethau yn y Fforwm. Fodd bynnag, dywedodd fod Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru wrth fynegi ei phryder mewn perthynas â'r cynnydd mewn adnoddau wrth ymdrin â chwynion wedi dweud y byddai'n ystyried cyfleoedd yn y dyfodol i gyfeirio rhai materion yn ôl at Awdurdodau Lleol i'w penderfynu'n lleol.

Gofynnodd y Cynghorydd Franks am rôl Pwyllgor Safonau Prifddinas-Ranbarth Caerdydd gyda'r Swyddog Monitro yn dweud bod gan y Brifddinas-Ranbarth drefniant gyda Chyngor Caerdydd mewn perthynas â gofynion y Pwyllgor Safonau a bod Swyddog Monitro wedi'i benodi.

Gorffennodd y Cadeirydd drwy ddweud ei fod wedi bod yn gyfarfod da ac addysgiadol iawn a'i fod wedi hynny

PENDERFYNWYD –

- (1) Nodi'r Agenda ar gyfer cyfarfod Fforwm Cadeiryddion y Pwyllgor Safonau Cenedlaethol.
- (2) Nodi'r diweddariad llafar a ddarparwyd gan y Cadeirydd ynghylch y trafodaethau a gynhaliwyd yng nghyfarfod y fforwm ar 29 Ionawr, 2024.

Rhesymau dros benderfyniadau

- (1) Hysbysu'r Pwyllgor.
- (2) Gan ystyried cynnwys yr adroddiad a diweddariad llafar y Cadeirydd mewn perthynas â chyfarfod y Fforwm a gynhaliwyd ar 29 Chwefror, 2024.

757 GOHEBIAETH AG OMBWDSMON GWASANAETHAU CYHOEDDUS CYMRU (SW/PGCD) –

Yn unol â Rhaglen Gwaith Cychwynnol y Pwyllgor, cytunwyd yn flaenorol y byddai eitem sefydlog yn ymddangos ar agenda'r Pwyllgor fel y gallai'r Pwyllgor gael gwybod am ohebiaeth â'r Ombwdsmon ac unrhyw faterion sy'n codi.

Dywedodd y Swyddog Monitro y byddai'n rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r Pwyllgor Safonau o dan Ran II yr agenda mewn perthynas ag unrhyw ohebiaeth ddiweddar a materion a oedd yn codi yn unol â gweithdrefnau'r Ombwdsmon ac a oedd yn gyfrinachol ar hyn o bryd.

PENDERFYNWYD – NODI cynnwys yr adroddiad, gan ystyried y byddai diweddariad ar yr ohebiaeth a dderbyniwyd gan Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru ac y byddai unrhyw faterion sy'n codi dan Ran II yr adroddiad yn cael eu hystyried dan Ran II yr agenda.

Rheswm dros y penderfyniad

Hysbysu Aelodau'r Pwyllgor.

758 ADRODDIAD ADOLYGU – PANEL O AELODAU ANNIBYNNOL Y PWYLLGOR SAFONAU (SW/PGCD) –

O ran cefndir, nododd yr adroddiad, mewn cyfarfod y Cyngor Llawn a gynhaliwyd ar 5 Rhagfyr 2022, fod Aelod wedi gofyn a oedd yr Arweinydd yn barod i gynnal ymholiad mewn perthynas â chyn Gyngorydd Bro Morgannwg a gafwyd yn euog yn ddiweddar o droseddau gerbron Llys y Goron Casnewydd ar 25 Tachwedd 2022. Rhoddodd paragraff 2.1 yr adroddiad wybod i'r Pwyllgor nad oedd sail gyfreithiol i'r Cyngor gynnal ymchwiliad o'i wirfodd gan fod hyn yn fater i awdurdodiad Gweinidogion.

Fodd bynnag, ar ôl ystyried adroddiad ar 26 Ionawr 2023 roedd y Pwyllgor Safonau wedi penderfynu penodi Panel â thri Aelod Annibynnol o'r Pwyllgor Safonau i gynnal adolygiad gan ystyried sylwadau a wnaed yng nghyfarfod y Cyngor Llawn ar 5 Rhagfyr 2022 a threfnu i'r Panel gyfarfod i ystyried Cylch Gorchwyl drafft ar gyfer yr adolygiad. Ar 8 Mehefin 2023 derbyniodd a chymeradwyodd y Pwyllgor Safonau Gylch Gorchwyl drafft ar gyfer y panel mewn perthynas ag adolygiad.

Wrth nodi bod Adroddiad Adolygu'r Panel i'w ystyried o dan Rhan II o'r agenda, fe'i gwnaed wedyn

PENDERFYNWYD – Bod y Pwyllgor Safonau yn ystyried yr Adroddiad Adolygu o dan adroddiad Rhan II ar yr agenda.

Rheswm dros y penderfyniad

I'r Pwyllgor Safonau ei ystyried a'i gymeradwyo.

759 GWAHARDD Y WASG A'R CYHOEDD –

PENDERFYNWYD – O dan Adran 100A (4) o'r Ddeddf Llywodraeth Leol 1972, bod y wasg a'r cyhoedd yn cael eu heithrio o'r cyfarfod ar gyfer yr eitemau busnes canlynol ar y sail eu bod yn cynnwys datgelu gwybodaeth eithriedig yn ôl pob tebyg fel y'i diffinnir yn Rhan 4 o'r Atodlen 12A (fel y'i diwygiwyd) o'r Ddeddf, y cyfeirir at baragraffau perthnasol yr Atodlen mewn cromfachau ar ôl y pennawd munud.

760 GOHEBIAETH AG OMBWDSMON GWASANAETHAU CYHOEDDUS CYMRU (SW/PGCD) (GWYBODAETH EITHRIEDIG – PARAGRAFFAU 12, 13 A 14) –

Fel yr amlinellwyd yn Rhan I o'r agenda, roedd y Pwyllgor Safonau wedi cytuno bod eitem sefydlog yn ymddangos ar agenda'r Pwyllgor er mwyn i'r Swyddog Monitro allu hysbysu Aelodau'r Pwyllgor Safonau ynghylch gohebiaeth a dderbyniwyd oddi wrth Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru. (yr Ombwdsmon) ar unrhyw faterion sy'n codi, gyda'r eitemau'n gyfrinachol eu natur yn unol â gweithdrefn yr Ombwdsmon.

Felly rhoddodd y Swyddog Monitro ddiweddiad llafar i'r Pwyllgor ynghylch gohebiaeth gyfrinachol ddiweddar gyda'r Ombwdsmon. Gan nad oedd unrhyw gwestiynau mewn perthynas â'r wybodaeth a ddarparwyd yn y cyfarfod, felly

PENDERFYNWYD – NODI'r wybodaeth gyfrinachol a roddwyd gan y Swyddog Monitro yn y cyfarfod.

Rheswm dros y penderfyniad

Wedi ystyried gohebiaeth a dderbyniwyd gan yr Ombwdsmon, gan nodi ei bod yn gyfrinachol ar hyn o bryd.

761 ADRODDIAD ADOLYGU – PANEL O AELODAU ANNIBYNNOL Y PWYLLGOR SAFONAU (SW/PGCD) (GWYBODAETH EITHRIEDIG – PARAGRAFFAU 12) –

Cyflwynodd Cadeirydd Panel yr Adolygiad, Mr. R. Hendicott, yr Adroddiad i'r Pwyllgor Safonau, ar ôl cael ei benodi fel Cadeirydd y Panel, gydag Aelodau'r Panel, Mr. R. Alexander a Mrs. L. Tinsley.

Rhoddwyd gwybod i'r Pwyllgor fod y Panel yn wreiddiol i fod i gyfarfod ym mis Mawrth 2023 i ystyried y Cylch Gorchwyl, ond roedd y Swyddog Monitro wedi cael gwybod bryd hynny bod apêl yn yr arfaeth fodd bynnag yn dilyn ymholiadau pellach gyda'r Llys Apeliadau, roedd y Swyddog Monitro wedi cael gwybod nad oedd apêl wedi ei chyflwyno o fewn yr amser a ganiateir. O ganlyniad i'r wybodaeth hon, cyfarfu'r Panel wedyn i ystyried y Cylch Gorchwyl drafft a gafodd ei gymeradwyo wedyn gan y Pwyllgor Safonau yn ei gyfarfod a gynhaliwyd ar 8 Mehefin 2023. Cynhaliodd y Panel yr adolygiad yn unol â'r Cylch Gorchwyl fel y cytunwyd gan y Pwyllgor Safonau.

Yn ystod yr adolygiad, ystyriodd y Panel Bolisiâu a Gweithdrefnau'r Cyngor, materion yn ymwneud â phenodi Aelod Etholedig, unrhyw hyfforddiant a roddir ac ystyriaethau eraill a oedd yn rhan o'r adolygiad. Gwnaeth y Panel nifer o argymhellion a oedd gerbron y Pwyllgor Safonau i'w hystyried.

Ar ôl ystyried adroddiad y Panel yn fanwl, fe wnaeth y Pwyllgor Safonau wedyn

PENDERFYNWYD –

(1) Cymeradwyo argymhellion Adroddiad Panel Adolygu'r Pwyllgor Safonau fel y nodir isod -

- gwneud cais am wiriadau gan y Gwasanaeth Datgelu a Gwahardd o fewn pythefnos ar ôl i Aelodau Etholedig (ac Aelodau Cyfetholedig Pwyllgor Craffu perthnasol â hawliau pleidleisio) gael eu penodi i'w swyddi a/neu o fewn pythefnos i unrhyw adnewyddiadau, a bod y llawlyfr ymgeiswyr yn cael ei ddiwygio yn unol â hynny.
- Mae'r holl Aelodau Etholedig yn derbyn hyfforddiant gloywi Cod Ymddygiad hanner ffordd trwy eu tymor etholedig yn y swydd a bod yn rhan o'r Datblygiad Aelodau parhaus.
- Dylai fod yn ofynnol i bob Aelod ymgymryd ag unrhyw hyfforddiant gorfodol o fewn mis i ddechrau yn ei swydd.
- Dylai'r hyfforddiant gwmpasu'n benodol y risg y bydd unrhyw ymddygiad yn digwydd yn y dyfodol a fyddai'n torri'r Cod Ymddygiad,
- Dylid ymdrechu i sicrhau bod 100% o'r gweithlu yn gwybod am y Polisi Chwythu'r Chwiban, o bosibl drwy ei gynnwys yn y pecynnau sefydlu a gloywi.

(2) Y dylid golygu'r wybodaeth bersonol sydd yn Adroddiad y Panel Adolygu cyn i'r adroddiad gael ei gyhoeddi.

(3) Y dylid cyfeirio'r penderfyniad uchod, sef bod yr holl staff yn ymwybodol o'r Polisi Chwythu'r Chwiban ac i'r polisi fod yn rhan o'r Rhaglen Sefydlu ac Adnewyddu Staff, i'r Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio.

(4) Y dylid cyfeirio'r penderfyniadau uchod ynghyd ag adroddiad y Panel Adolygu i'r Cabinet.

Rhesymau dros benderfyniadau

(1) Ar ôl ystyried yr adroddiad a'r trafodaethau yn y cyfarfod.

(2) Gan roi sylw i'r wybodaeth bersonol a gynhwysir yn yr adroddiad.

(3&4) I'w ystyried.